

KONKURENTSIAMET

Ärakiri
Ärisaladused on välja jäetud

Osaühing FILL
Karja 5-5, Narva linn,
20306 Ida-Viru maakond

AS STV
Valge 6-4
Tallinn 11413

23.12.2016 nr 5.1-5/16-053

Teade järelevalvemenetluse lõpetamisest

1. Järelevalvemenetluse alustamine ja menetluses kogutud teave

19.11.2014 saatis traatsideteenuseid pakkuva ettevõtja OÜ FILL (registrikood 10612276) juhataja Feliks Korkiainen Konkurentsiametile kirja, milles kirjeldati Narva linnas OÜ-ga FILL eraisikutest klientidele interneti teenuste osutamisel konkureeriva AS-i STV tegevust seoses MIX Extra teenuste paketi pakkumisega.

05.12.2014 andis OÜ FILL juhatuse liige Feliks Korkiainen Konkurentsiametis seletusi. Seletuste kohaselt pakkus AS STV MIX Extra teenusepaketti, mis koosnes internetiühendusest kiirusega 30 Mbit/s ja 100 telekanalist, liiga madala hinnaga. Juhatuse liige selgitas, et AS-i STV poolt osutatava paketi pakutakse kliendile 100 telekanalit ning 9,99 eurose kuutasuga on sellise paketi puhul võimalik katta ainult autoriõiguste eest makstav tasu. Teised kulud, st töötajate palgad, üüri- ja renditasud ning teised kulud, ei pruugi olla sellise väikse kuutasuga kaetud. Varasemalt pakkus AS STV kaabeltelevisiooni teenust eraldi, see maksis ligikaudu 10 eurot kuus ning teenuse sisse kuulus sama 100 telekanalit. Internetiteenust pakkus AS STV varem eraldi teenusena ning seletuse andja mäletamist mööda oli selle teenuse kuutasuks 10 eurot. Seletuste kohaselt oli AS-i STV poolt pakutav teenus hinnastatud selliselt, et interneti eest ei pea klient enam sisuliselt maksma ja AS STV osutab internetiteenust tegelikult tasuta. Tallinnas võttis AS STV klientidelt tasu eraldi interneti ja eraldi kaabeltelevisiooni eest, kokku on nimetatud tasud ligikaudu 19-20 eurot kuus. Tegu on samaväärse 100 kanalit sisaldava kaabeltelevisiooni ja ligi 30 Mbit/s kiirusega interneti pakkumisega nagu selleks on MIX Extra teenusepakett Narvas.

Konkurentsiamet alustas eelkirjeldatud OÜ FILL väidete kontrollimiseks järelevalvemenetluse.

2014. a detsembrikuus küsitles Konkurentsiamet teisi Narva linnas internetiteenuseid osutavaid ettevõtjaid. Ettevõtjate poolt antud hinnangute kohaselt osutas AS STV klientidele Narvas MIX Extra paketti kuuluvaid teenuseid kas alla omahinna või omahinnale lähedase hinnaga.

Ettevõtjate sellekohased ütlused põhinesid arusaamisele ja teadmiste internetiteenuste ja kaabeltelevisiooniteenuste osutamise kuludest Narva linnas.

10.02.2015 vastuses Konkurentsiameti teabe saamise taotlusele asus AS STV seisukohale, et ühel kaubaturul asuvad minimaalselt televisiooni edastamise teenus nii kaabellevivõrgu ja lairibavõrgu kaudu ning ilmselt ka televisiooni edastamine satelliitvõrgu kaudu. Lairibavõrgu juurdepääs on asendatav mobiilse lairibaihendusega. Eelnimetatud põhjustel leidis AS STV, et järelevahtemenetluses on asjaomaseks kaubaturuks televisiooni edastamise teenus kaabellevivõrgu, satelliitvõrgu ja interneti vahendusel nii fikseeritud kui mobiilse lairiba juurdepääsu kaudu. Asjaomase kaubaturu geograafiline ulatus on kogu Eesti territoorium, mistõttu ei ole asjakohane vaadelda televisiooni edastamisel ja interneti lairibale juurdepääsu võimaldamisel üksikuid linnasid eraldiseisvate kaubaturgudena. AS STV hindas televisiooni edastamisel oma turuosa suuruselt lähtuvalt klientide arvust väiksemaks kui 18,7%, millest tulenevalt on AS STV suuruselt kolmas kaabellevivõrgu vahendusel televisiooniteenuste osutaja Eestis Elion Ettevõtte AS-i (turuosa 45,5%) ja AS-i Starman (turuosa 32,8%) järel. Vastuses selgitas AS STV muuhulgas seda, et Narvas levib eetri kaudu tasuta 20 Venemaa telekanalit ning samuti on levinud Eesti turule suunatud telekanalite pakkujad, kes pakuvad telekanaleid interneti kaudu ning kelle pakkumises on suur hulk telekanaleid väga odava hinnaga. AS-i STV hinnangul on eelnimetatud põhjusel ja konkreetse piirkonna sotsiaalmajanduslikku olukorda ning elatustaset arvestades Ida-Virumaa piirkonna elanike võimalused televisiooni- ja/või internetiteenuseid tarbida erinevad, mis mõjutab nende teenuste osutajate hinnakujundust. Samadel põhjustel on AS-i STV klientide arv Narvas viimastel aastatel vähenenud ja on jätkuvalt vähenemas.

AS STV esitas Konkurentsiametile kulude arvestused kõige odavamate niinimetatud MIX pakettide teenuste kohta Narvas, Tartus, Paldiskis, Rakveres, Pärnus, Maardus ja Tallinnas, koos arvutuskäigu selgitustega. Kuluarvestuste kohaselt on Tallinnas interneti edastamise kulu [...] eurot kuus kliendi kohta MIX 2 (kiirus 2 Mbit/s) paketi puhul, samal ajal kui Narvas MIX 30 (kiirus 30 Mbit/s) paketi osaks oleva interneti edastamise kulu kliendi kohta on [...] eurot kuus. Kuluarvestuse andmete kohaselt oli ühe telekanali edastusega seonduv litsentsitasu keskmiselt [...] eurot kliendi kohta. Kuluarvestustest nähtus, et Tallinnas on AS-il STV [...] suurem [...] kulu võrreldes ülejäänud linnadega, st keskmiselt [...] eurot kliendi kohta kuus Tallinnas ja [...] eurot kliendi kohta kuus ülejäänud Eestis. Samuti selgus kuluarvestustest, et Narvas AS-i STV poolt osutatava MIX 30 paketi, mille kuutasu kliendi kohta on 9,99 eurot, täisomahind on [...] eurot kliendi kohta kuus.

15.09.2015 esitatud täiendavates selgitustes põhjendas AS STV, miks on ettevõtja kulud internetiteenuse osutamisel Tallinnas [...] kõrgemad, võrreldes mujal Eestis sama teenuse osutamise kuludega. Vastuse kohaselt on AS STV [...]. Esitatud kuluarvestustest ja nende selgitustest nähtub, et [...]. Ühtlasi põhjendas AS STV, miks ja milliseid ettevõtja tegevusega seotud kulusid tuleb lugeda konkreetse teenuse osutamise seotud kuludeks, mis on seostatavad tegevusega konkreetsetes linnas, ja milliseid kulusid tulenevalt majandustegevuse eripäradest ja tehnilistest tingimustest tuleb jagada vastavate teenuste ja/või linnade vahel. Samuti selgitas AS STV, et televisiooni signaali edastatakse käesoleval ajal ainult IP signaalina ja [...]. Televisiooni edastuse puhul IP-signaali vahendusel on paljud televisiooni- ja IP-teenuse transportkulud (signaali edastus) ühised, st [...].

AS-i STV esitatud andmetest nähtus, et klientide hulgest, kes ostavad Narvas AS-i STV käest kaabeltelevisiooni teenust (eraldi), oli 2015. aasta seisuga suurim osa [...] paketi teenuse ostjaid ([...]) kuutasuga [...] eurot. Kõikide mittedigitaalsete kaabeltelevisiooniteenuste pakettide tellijate osakaal kokku on [...]. Pakettide kuutasud on vastavalt [...], [...] ja [...] eurot. Kõnealuste pakettide ja kõige enam levinud digitaalse televisioonipaketi [...] kaalutud keskmine

kuutasu on [...] eurot. Kui Narvas asuv klient asendab nn soolo-TV paketi odavamaks MIX paketiga, st paketiga, mille suhtes OÜ Fill esitas kaebuse, siis on kliendi igakuine makse keskmiselt [...]% võrra suurem (enne keskmiselt [...] eurot, pärast 9,99 eurot).

AS-i STV lepinguline esindaja teavitas Konkurentsiametit 21.03.2016 suuliselt ja 25.07.2016 kirjalikult, et AS-i STV toote- ja hinnakontseptsioonis on alates oktoobrist 2015 toimunud muutused. AS-i STV teenused ja nende hinnad tehti üleriigilisteks, mistõttu ei erine need enam piirkonniti. OÜ Fill pöördumise ajendiks olnud MIX 30 Extra teenustepaketti enam aktiivselt ei müüda ning nimetatud teenust AS-i STV avalikus hinnakirjas ei ole. AS-i STV andmete kohaselt on MIX 30 Extra aktiivse müügi lõpetamisele järgnenud viimase poolaasta jooksul nimetatud paketi kasutajate arv [...]%. Samal perioodil 2014. aastal [...] sama paketi kasutajate arv [...]% ja aastal 2015 vastavalt [...]%. Uueks AS-i STV kõige odavamaks internet+televisiooniteenuse pakettiks on pakett START, mille tavahind on 22 eurot kuus ja kampaaniahind 16 eurot kuus.

25.07.2016 edastatud kirjalikes selgitustes osundas AS STV asjaolule, et OÜ Fill jätkab Narva linnas internet+TV teenuse pakettide müüki. Veebilehel www.fill.ee pakutakse 10-eurose kuutasuga paketti „Standard“ ja 15-eurose kuutasuga paketti „Unistus“. Kõnealuste pakettidega pakutakse AS-i STV paketiga MIX 30 Extra samade omadustega interneti- ja kaabeltelevisiooni teenuseid. OÜ Fill 2015. majandusaasta aruande kohaselt on OÜ Fill viimasel ajal suurendanud käivet ja on olnud kasumis, sealhulgas 2015. aastal¹.

Veebilehel www.fill.ee² 2016. aasta alguses avaldatud teate kohaselt lähevad kõik OÜ FILL (registrikood 10612276) majandus- ja kliendilepingud seoses OÜ FILL majandustegevuse reorganiseerimisega üle OÜ-le FILL NETWORKS (registrikood 11481014). Kodulehel avaldatust nähtub, et kõik lepingud ja viitenumbrid jäävad muudatusteta, kuid pangarekvisiidid on muutunud, st OÜ Fill pangarekvisiidid on asendatud OÜ FILL NETWORKS pangarekvisiitidega.

2. Konkurentsiameti hinnang ja menetluse lõpetamine

Konkurentsiseaduse § 3 lõike 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa. Kaubaturu piiritlemisel arvestatakse asendatavate kaupade käivet üldjuhul rahalises väljenduses ning kui see ei ole võimalik või otstarbekas, võib kaubaturu mahtu ja sellel tegutseva ettevõtja turuosa arvestada mõne muu võrreldava näitaja alusel (KonkS § 3 lg 2). KonkS § 13 lõike 1 kohaselt eeldatakse, et ettevõtja omab turgu valitsevat seisundit, st saab kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest, kui ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Järelevalvemenetluses on vaatluse alla televisiooni- ja internetiteenuse osutamine Narva linnas. Televisiooniteenust on võimalik osutada erinevate tehniliste lahenduste abil (nt kaabelvõrgu, satelliitvõrgu jms kaudu). Nende erinevate tehniliste lahenduste omavaheline asendatavus sõltub konkreetse tarbijagrupi eelistustest ja võimalustest. Konkurentsiamet täheldab, et sõltumata sellest, millised tehnilised lahendused antud juhul on Narva tarbijate seisukohalt omavahel asendatavad, on AS-il STV televisiooniteenuse osutamisel igal juhul väga tugev majanduslik seisund. 2015. aasta alguses oli AS-il STV Narvas [...] televisiooniteenuste klienti, mis

¹ 2015. majandusaasta aruande kasumiaruande kohaselt oli OÜ Fill müügitulu 2014. majandusaastal 772,7 tuhat eurot ja puhaskasum 32,8 tuhat eurot. 2015. aastal oli osäühingu müügitulu 789,0 tuhat eurot ja puhaskasum 370,2 tuhat eurot.

² 23.11.2016 seisuga kättesaadav aadressil [//www.fill.ee/et/payment](http://www.fill.ee/et/payment), täpsem teade venekeelsena aadressil <http://www.fill.ee/ru/payment>.

moodustab vähemalt [...] % Narva leibkondade arvust³. Seega isegi kaubaturule kaablivõrgu kaudu osutatavale teenusele täiendavalt muude tehniliste lahenduste lisamisel kujuneks AS-i STV turuosa Narvas ikkagi arvestavalt suureks. AS-i STV tugeva positsiooni kasuks on ka asjaolu, et Narvas konkureerib AS STV pigem väiksemate kohalike ettevõtjatega (näiteks OÜ Fill Networks ja teised). Konkurentsiamet küsis menetluse käigus internetioperaatorite, satelliit- ja kaabeltelevisioonioperaatorite käest andmeid klientide arvu kohta Narvas. Andmeid edastanud ettevõtjate lõikes osutas AS STV Narvas 2015. aasta alguses tasulise teenusena televisiooni või telesaadete edastamise teenust rohkem kui [...] eraisikutest klientidele. Nimetatud arvestusest on välja jäetud veebi kaudu tasulisi telesaateid edastatavad operaatorid, kes AS-i STV ja ka üksikute teiste Narvas kaabeltelevisiooniteenust osutavate ettevõtjate hinnangul konkureerivad samal turul. Samuti on arvestusest välja jäetud ettevõtjad, kes edastavad televisiooniteenust tarbijale tasuta, sealhulgas maapealse ringhäälingusaadajate võrgu kaudu. AS-i STV osatähtsus internetiühenduse teenuste osutamisel eraisikutest klientidele Narvas oli 2014. aastal ja 2015. aasta alguse seisuga vahemikus [...]-%.

AS STV oli 10.02.2015 kirjutas seisukohal, et asjaomaseks kaubaturul käibivaks teenuseks tuleks lugeda kaabellevivõrgu, satelliitvõrgu ja interneti vahendusel nii fikseeritud kui mobiilse lairiba juurdepääsu kaudu televisiooni edastamise teenus ning asjaomase kaubaturu geograafiline ulatus on kogu Eesti territoorium. Konkurentsiamet leiab, et eelnimetatud seisukoht ei ole vähemalt turu geograafilise määratluse osas kooskõlas konkurentsiseaduse mõttega ning kaubaturgu ei ole õige piiritleda nii laialt. Seaduse kohaselt tuleb kaubaturu määratlusel peamiselt arvestada nõudluse asendatavust ning seega ei saa antud menetluses nimetatud interneti- ja kaabeltelevisiooniteenuseid, mida eraisikutest klientidele osutatakse nende elukohas, lugeda teenusteks, mille geograafiline kaubaturu on kogu Eesti territoorium. Konkurentsiamet leiab, et Narva linn moodustab eraldiseisva kaubaturu, kus üldjuhul televisiooni- ja internetiteenuse pakkumise tingimused eristuvad ülejäänud Eestist. Suuremad üleriigilised teenusepakkujad on Narvas esindatud pigem tagasihoidlikult ning teenust pakub AS STV koos väiksemate kohalike ettevõtjatega. Samuti levivad valdavalt venekeelses Narvas tasuta Venemaa telekanalid. Ka AS STV ise on kinnitanud, et Ida-Virumaa piirkonna elanike võimalused televisiooni- ja/või internetiteenuseid tarbida on erinevad, viidates piirkonna sotsiaalmajanduslikule olukorrale ja selle mõjule hinnatasemetele.

Vaatamata eelnimetatud andmetele, on Konkurentsiamet seisukohal, et antud järelevahtvemenetluses ei ole vajalik lõplikult selgitada, milline on kaubaturu täpne ulatus, kuivõrd amet ei tuvastanud, et AS-i STV tegevus oleks oluliselt kahjustatud konkurentsi või märkimisväärses ulatuses negatiivselt mõjutanud olukorda Narva linnas interneti- ja kaabeltelevisiooniteenuste pakkumisel. Konkurentsiamet ei pea antud ajaoludel vajalikuks hinnata, kas ja millisel määral on Narva tarbijate seisukohalt asendatavad erinevad televisiooni ja telesaadete edastamise platvormid ja kas tasuta edastamine on asendatav televisiooni ja telesaadete edastamisega tasulise teenusega. Seega jätab Konkurentsiamet nii kaubaturu määratluse kui ka hinnangu AS-i STV võimalikule seisundile antud juhul lahtiseks.

Järelevahtvemenetluse kestel muutis AS STV olulisel määral pakutavaid teenuseid ja teenuste hindasid. Põhimõttelise muudatusena asendas ettevõtja piirkonnapõhised hinnakirjad üleriigilise hinnakirjaga, mistõttu kadusid linnade vahelised erinevused teenustes ja hindades, sealhulgas kadusid erinevused Tallinna ja Narva klientidele osutatavate teenuste vahel. Eelnimetatud uuenduse tulemusel muutus Narvas AS-i STV poolt pakutava kõige odavama paketi hind, milles internetti ja kaabeltelevisiooni pakuti koos, 9,99 eurolt kuus vähemalt 16 eurole kuus. [...].

---

³ Konkurentsiamet arvestab, et viimaste teadaolevate andmete (2011. a) kohaselt on Narva linnas kokku 28 092 leibkonda. Seoses linna elanike arvu vähenemisega on leibkondade arv 2015. a eeldatavasti veelgi väiksem.

Konkurentsiamet arvestab asjaolu, et MIX Extra pakett ei ole enam aktiivses pakkumises ning selle klientide arv [...]. Samuti avaldab konkurensiolukorrale mõju AS-i STV tegevus üleriigilise hinnakujunduse rakendamisel. Konkurentsiamet peab tähtsaks ka asjaolu, et äriregistris avaldatud majandusaasta aruannete kohaselt oli OÜ Fill nii 2014. kui ka 2015. majandusaastal kasumis ning tema müügitulu oli aastaga veidi kasvanud. Seega ei nähtu OÜ Fill majandustulemustest, et AS-i STV poolt eelnevatel aastatel rakendatud hinnakujundus oleks tema äritegevusele avaldanud märkimisväärselt negatiivset mõju.

Kokkuvõtvalt on Konkurentsiamet seisukohal, et järelevalvemenetluse käigus väljaselgitatud asjaolud näitavad, et AS-i STV tegevus ei ole oluliselt kahjustanud konkurentsi Narva linnas ning teiste sarnaseid teenuseid pakkuvate ettevõtjate äritegevus ei ole olnud takistatud. Samuti on AS STV oma teenuste pakkumist ja hinnastamist korrastanud. Seega leiab Konkurentsiamet, et antud asjaoludel puudub vajadus järelevalvemenetluse jätkamiseks ning lõpetab menetluse konkurentsiseaduse § 63⁴ lg 1 punkti 2 alusel seoses sellega, et konkurentsi ei ole oluliselt kahjustatud.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsiteenistuse juhataja-peadirektori asetäitja

Ärakiri on Konkurentsiameti 23.12.2016 teate nr 5.1-5/16-053 originaaliga samane. Ärakirjas on ärisaladuseks loetud teabe asemel kasutatud tähist [...].

Raul Nugis, Konkurentsiameti konkurentsiteenistuse järelevalveosakonna nõunik.